

PIRMAS

SKYRIUS

Kilpa trina kaklą, mirties vėrinys.
Jaučiu savo pulsą, lygiu *staccato* ritmu tvinksinį po jautria gerklės oda. Ne baimę. Nebe. Ją patyriau anksčiau, kai urzgiantys šunys vijosi per pelkynus, kai mane sugriebė šiurkščios rankos. Ji pasitraukė kartu su saule, pradingo gniuždančioje tamsoje už horizonto.

Kaip visada sakydavo Elė?

„Baimė tereiškia, kad dar turi ką prarasti.“

Man nieko nebeliko. Nieko, tik gyvybė, o ir ji niekam nieko nebeverta.

Juo labiau mano pagrobėjams.

– Sukta kalė, ar ne? – Šiurkštus balsas kažkur kairėje prajunka. – Prireikė pusės mūsų dalinio jai susekti. Tuzino vyrų. Tris dienas klampojome po nelemtą liūną su vapsvomis, gyvatėmis ir vorais. Iki kelių purve, samanose ir visokiausiame mėšle. Vakar sutemus vos neišsprūdo iš mūsų tinklo. – Ant skruosto drykteli seilės. – *Fėjų padugnė.*

Jam atsako kitas balsas – šis jaunesnis, kiek virpantis. Galbūt naujas samdinys, dar neišsunktas nesibaigiančio kruvino karo žaidimo, kurį taip mėgsta mirtingi vyrai.

– Bet ji... tokia jauna.

– Vaikeli, neleisk, kad tau apdumtų akis. Tai tik fėjų triukai. Jos slepia savo tikrąją prigimtį po dailiais veidais ir saldžiomis šypsenomis, kaip nuodinga gėlė. Pasakojama, kad seniau mokėdavo sukurti tokius apžavus, jog priversdavo tave matyti, ką panorėjusios. Priversti nušokti nuo uolos krašto, kai maneisi vaikščiojantis po ramunių lauką.

Jaunesnysis kareivis garsiai įkvepia. Net per akių raištį jaučiu jo siaubą.

– Nebijok, sūneli. Tokių kerų šiuose kraštuose niekas nematė jau gerus du šimtmečius. – Šiurkštusis balsas sukikena. – Tos, kurias sumedžiojam, kaip šita suskė, daugiausia yra mišrūnės. Užsiliko po Valymo, kai dar buvo nedraudžiama maišyti kraują. Jos ne ką stebuklingesnės už tave ar mane.

Stoja svari tyla. Tarp dviejų vyrų prasivėrė tylos bedugnė.

– Aišku, tai nereiškia, kad jos bejėgės, – priduria vyresnis kareivis, kone gindamasis. – Jei tik gautų progą, ji mums migantiems žarnas paleistų. Nė akimirkos tuo nesuabejok.

– Kaip pagaliau ją sučiupote?

– Užvaikėme prie Raudonosios prarajos. Tose uolienose esančios rūdos užtenka joms suklaidinti. Sutrikdo jų orientaciją, sumaišo mintis. – Giliai atsikvepia. – Joks priešas nėra nenugalimas – net suknista *smaile*.

Įsitempiu išgirdusi keiksmą, pančiai suveržia krūtinę nepaisant pastangų nejudėti. „Smaile.“ Mane sučiupę kareiviai negailėjo to keiksmo, šnypstė mano pusėn keisdamiesi budėti, svaidėsi juo plepėdami prie laužo. Lyg sumenkinus visą rasę iki pastebimiausio fizinio bruožo – smailių ausų galų – kažkaip būtų lengviau pakęsti jų svetimumą. Kiekvieną kartą

išgirdus tą žodį krūtinėje suurzgia nebylus įsiūtis. Palaužtas žvėris, trokštantis keršto, kurio niekada nepasieksiu.

„Dievai aukštybėse, suteikite man kerštą kitame gyvenime.“

– Tiesą pasakius, juos nelabai sunku užmušti. Tereikia rasti tinkamą ginklą, – giriasi vyresnis kareivis, kupinas vertingų žinių. – Aišku, geriausia geležis. Bet, atvirai kalbant, perverk juos bet kuo aštriu, ir darbas atliktas. Smailiai kraujuoja kaip bet kuris miško žvėris. Sūneli, ar tėvas nesivedė tavęs medžioti? Nejau niekada neteko išmėsinėti stirnos?

– Ne... Aš... Mes... – Jaunasis kareivis pamindžiukuoja, po batais sušnara pernykščiai lapai. – Mes smulkūs ūkininkai, tamsta.

– Ūkininkai?

– Taip, tamsta. Dirbame žemę prie pakrantės. Daugiausia auginame ledauoges.

Vyresnysis kareivis susiraukia.

– Na, čia tau reikės ledo savo uogytėse, patikėk manim. Taip arti Kimerų velniškai šalta.

Po raiščiu įsivaizduoju reginį. Stovyklą, pilną kareivių, nugairintų kelyje praleistų savaičių. Spragsintį laužą šalčiui nuginti – ir vilkams. Paprastą ant anglių verdančią vakarienę.

Vėjas man atneša mėsos kvapą, pilvas nepatenkintas suurzgia. Tikriausiai zuikis, arba veršis. Gal laukinis šernas, jei kuris iš jų užtektinai gerai valdo lanką. Jų gretose tikrai turėtų būti medžiotojų. Vyrų, kurie sugebėtų susekti ir kitą grobį, ne tik mane ir mano rasę. Nors jei būtume valgomi, galbūt valgytų ir mus.

Žiema buvo sunki.

Spėlioju, iš kurios jie karalystės, kuriam iš besipliekiančių karalių prisiekė ištikimybę. Gal tam pačiam, kuris pasiuntė

savo armijas į Siheiveną ir padegė Žvaigždžių Šviesos mišką – kartu ir vienintelius mano turėtus namus?

Kažkas timpteli antrankius ant mano plikų riešų. Išgirstu šnypštimą, po akimirkos nutvilko skausmas. Užuožiu svylančios odos kvapą.

Dega mano kūnas.

Prireikia visos savitvartos, kad nesurikčiau – bet nesuteiksiu šitiems kareiviams pasitenkinimo.

Giliai kvėpuodama stipriau prispaudžiu nugarą prie medžio, prie kurio esu pririšta, žievės stengdamasi neprarasti sąmonės.

„Dievai aukštybėse, kaip skauda.“

– Matai, kaip muša pūslės? – klausia vyresnis kareivis. – Manytum, kad pridėjau liepsnojančią malką!

– T-taip, – pralemena jaunesnysis. – Matau.

Antrankiai sukelia nesibaigiančias skausmo bangas, kurios vis neatslūgsta, – net dabar, kai riešai nudeginti kone iki kaulo ir gyslų. Kiekvieną kartą pajudinus grandines mane iš naujo nutvilko skausmas.

– Kada... – jaunesnis rekrutas atsikrenkščia. – Kada jie...

– Pakabins ją ant šakos? Ilgai netruks. Komandoras Dalgis grįš iki vidurnakčio. Liepė jos neliesti, kol nenurodys pats.

– Kodėl?

– Tikriausiai mėgsta įsitikinti savo akimis, kad jie išties mirė. Paspardyti pelenus, įsitikinti, kad niekas nebejudą. Man to atrodo per daug, bet toks karaliaus Eldo įsakymas, tad darau, kaip man liepta. Pakarti, sudeginti. – Girdžiu traukiamą kamštį. Gurkteli gerklė rydama gertuvės turinį. Iškvėpia deginantį orą. – Kai kalbama apie fėjų egzekucijas, kai kurie žmonės būna kiek prietaringi. Pats pamatysi, vyruči.

– Aišku... – Sprendžiant iš balso, vaikino neįtikino. – Kai užsirašiau į kariuomenę, nemaniau, kad medžiosim mišrūnus. Nežinojau, kad jų dar likę.

– Šiomis dienomis jų nebedaug. Ypač taip toli Viduržemėje. Pietžemiečiai laikosi... skirtingos politikos. Turėtum dėkoti dangui, kad tavęs nedislokavo prie pasienio su Riču. Kiek girdėjau, ten sunku tverti. Nors girdėjau nedaug.

Man persiverčia skrandis. Deja, nepavyko išvengti gandų apie tai, kas laukia mišrūnų Pietžemėje. Ne visų. Vieną naktį prie taurelės stipraus viskio Elis man užsiminė apie ten tyranią tamsą.

„Rija, gal tavęs ten iškart ir neužmuštų, bet padarytų tokių dalykų, kad to gailėtumeisi...“

Nukreipiu mintis nuo to tamsaus kelio. Jis neveda prie nieko gero.

– Sūneli, tiesiog nekelk galvos, nedvejok ir pasilaikyk abejones sau. Susidorosi. Tai darbas, kaip bet kuris kitas – kad ir ką kalbėtų aplinkiniai šmikiai. – Vyresnysis pritylina balsą. – Priesiekiu, kai kuriems vyručiams ima veržti kelnės matant fėjas tabaluojant ant virvės. Kitoks kraujo troškimas, supranti?

– Kaip bjauru!

– Aha. Bet dėl to nėra mažiau tiesa. – Vėl godžiai patraukia iš gertuvės. – Kadais, kai tebuvaу jaunas piemuo, ne ką vyresnis už tave, smailių šiuose kraštuose pasitaikydavo kiek dažniau. Vieną dieną mano dalinys užtiko visą šeimą, besislepiančią urvuose už krioklio. Žalsva oda ir plaukais it žolė prie upės...

„Žalsva oda?“

„Plaukai it žolė prie upės?“

Iš kur jie traukia tokias absurdiškas istorijas? Iš pasakų vaikams? Neskaitant ausų, mišrūnai praktiškai nesiskiria nuo

žmonių. Kita vertus... gal lengviau pateisinti mitologinių pabaisų žudynes nei gyvų padarų. *Kažkas*, ne kas nors.

Kareivis dar nuleidžia balsą, kone kužda.

– Aviano koridoriuje netekome daugybės vyrų. Kruviniausias mūsų per šimtą metų. O Soreno vyrai ėjo ir ėjo. Vis stūmė mus atgal. Morale buvo kritusi. Mūsų armija... mums reikėjo pergalės. Tad kai tos fėjos pasipainiojo kelyje...

Nepaisant riešus svilinančio skausmo, mane nukrečia šaltukas. Užmerkiu po raiščiu akis, norėčiau, kad galėčiau taip pat uždengti ir ausis. Nenoriu klausytis, kaip jie išskerdė nekaltą šeimyną. Neištversiu smulkmenų apie tai, kaip nuo mūsų atbukę kareiviai sudraskė motiną, tėvą ir jų vaikus į gabalus. Ypač kai gerklę jau smaigia artėjanti pačios mirtis.

Ant žemės sušnara batas, vyras atsikosėja.

– Trumpiau tariant, dalykai, kurių prisiziūrėjau tą dieną... na, tokių vaizdų nepamirši. Net po dešimt metų.

Vėl stoja tylą. Jaunėlis nieko neatsako, galbūt priblokštas žiauraus savo bendro nupiešto paveikslo. Nesu tokia kvaila, kad manyčiau, jog jo santūrumą sužadino užuojauta man. Labiau tikėtina, kad elgiasi, kaip jam patarė – pasilieka savo nuomonę sau.

Bus puikus kareivis.

Tylą pertraukia per petį pliaukštelėjusi ranka.

– Sūneli, perbalai kaip vaiduoklis. Eik, įsidėk elnienos, kol dar liko. Ir atnešk gabaliuką man, gerai? Aš pasaugosiu kalinę.

Girdžiu tolstančius žingsnius, tada sušiugžda į medį atsirėmęs kūnas. Tolumoje girdėti pokalbių murmesys – tai kiti kareiviai doroja vakarienę susėdę aplink laužą. Po akimirkos išgirstu tyliai medį rėžiantį peilį. Kažin, ką pasilikęs kareivis drožinėja?

Savo garbinamos dievybės simbolį, kad ir kokia ji būtų? Suvenyrą žmonai, likusiai krašte, kurį vadina namais? Žaislą dukrelei pažaisti, kai pagaliau grįš iš užkariavimų?

„Dešimt metų“, – sakė jis. Dešimt metų mūšių. Dešimt metų karybos. Dešimt metų kraujo, kovų ir žudynių.

Tikrai turėtų egzistuoti ir gyvenimas už to rato. Tas vyras turėtų turėti kažkur laukiančią šeimą. Ar papasakos jiems apie mirusią fejų merginą, kurią užmušė norėdamas juos apsaugoti? Ar pasakos apie keršą pabaisos veidą ir nukarusį liežuvį pakabinus ant šakos, groteskišką deglo apšviestą kaukę?

„Galantiškas žvėrį nukovęs didvyris.“

„Valio!“

Dabar, išgirdusi, kaip jis kalbėjosi su savo jaunučiu bendražygiu, tuo abejoju. Jam užduotis neteikia malonumo – bet vis tiek ją atliks, neklausinėdamas įvykdys savo vado įsakymus.

Virš galvos girgžda šakos it laidotuvių varpas.

Džiaugiuosi, kad mane ketina užmušti naktį, po žvaigždėmis. Kaži kodėl būtų baisiau mirti šviečiant saulei, vėjeliui siūruojant žolę man po kojomis. Šešėliai sudaro tinkamesnę paskutinę sceną triokštelėjusiam sprandai.

„Paskutinis Rijos Flitvud atodūsis.“

„Garsiojo Elio Flitvudo globotinės.“

„Našlaitės.“

„Fėjos.“

„Mišrūnės.“

„Bėglės.“

„Smailės.“

Kai kuriais atžvilgiais net palengvės. Pagaliau sulauksiu poilsio po daugybės bėgant praleistų mėnesių. Nuo tada, kai nužudė Elį, kai sudegino Žvaigždžių Šviesos mišką ir mūsų

trobelę, šioje žemėje nebeturėjau prieglobsčio. Nebeturėjau stiprių, ginančių rankų, į kurias galėčiau parbėgti plaukams įsipynus į erškėčius ar nikstelėjusi čiurną ant upės akmens. Nebeturėjau guolio įsirangyti baigiantis žvarbiai rudens dienos.

Nė neįsivaizdavau, kur esu. Prieš jiems mane sumedžiojant, klaidžiojau savaitių savaites, klajojau ieškodama nebesamos paguodos, misdama tasiais grybais, išraustais iš suslūgtos žemės, ir žaliais upėtakiais, sužvejotais lediniuose upokšniuose. Kai prieš penkias užėjau kaimelį, šviežio ant akmeninės palangės gulinčio duonos kepalo kvapas pasirodė per daug viliojantis atsispirti.

Nesilioviau keikusi savo kvailumo. Žinojau, ką sakytų Elis, jei būtų čia. „Širdis daro tave švelnią. Pilvas daro tave silpną. Nuslopink tuos laikinus troškimus. Turi klausytis proto.“

Bet silpnumo akimirką pamiršau jo mokymus. Grauziantis alkis padarė mane nerūpestingą, neracionaliai atbukino jusles. Iš prigimties esu mikli, bet tą dieną buvau per lėta. Bėgdama nuo medžių prie išklypusios trobelės miško pakraštyje neišgirdau ant akmenimis grįstų grindų kaukštelėjusio bato nei prie lanko pridėtos strėlės, kol ji nesukuždėjo pralėkusi man virš galvos. O tada jau buvo vėlu.

Gerokai per vėlu.

Nuo tos akimirkos gyvenimas virto bėgimu. Bėgimu, kol plaučiuose pritrūko oro, kol į kaulus įsismelkė silpnumas, kol basos kojos ant akmenų ir upės krantų paliko kruvinus pėdsakus. Jie sekė mane – iš pradžių patys kaimiečiai, pas-kui jų iškviesti kareiviai. Per mišką, per lauką, galiausiai – į pelkynus. Vos nenusikračiau jų šnypščiančiame, burbuliuojančiame liūne, kur oras buvo tirštas it sirupas, kur vabzdžių spiečius vos neužstojo vidurdienio saulės.

Vos.

Negalėjau žinoti, kad mane veja link gilaus tarpeklio. Kareiviai jį vadino Raudonąja praraja, pagal gilių skardžių spalvą. Nes ten uolienose glūdi gausūs geležies klodai. Užtektini, kad išsiurbtų mano jėgas ir geriausią dieną – o ši tokia nebuvo.

Vyrams artėjant jaučiau rūdą su kiekvienu žingsniu siurbiant jėgas. Keliai ėmė linkti grasindami neišlaikyti kūno svorio. Net jei jį išlaikytų, pasiekusi skardį nebeturėjau kur sprukti. Nebent norėjau šokti nuo krašto, pulti į pražūtingą prarają.

Žvelgiant atgal, prirakinta prie medžio geležiniais riešus svilinančiais antrankiais, su stora ant kaklo užnerta kilpa, netolimoje ateityje laukiant laužui... gal geriau būtų aukštas kritęs. Tada mirtis bent būtų pačios rankose. Savo pasirinkta.

Paskutinis mano pasirinkimas.

Dievai, kaip pavargau. Kilpa taip slegia, kad nebenulaikau galvos tiesiai. Susmukusi pakimbu ant pančių, džiaugiuosi, kad šalia nėra Elio. Jis užaugino mane kovoti. Būti nuožmiai. Ryžtingos valios, tvirto proto, narsios širdies.

Nuvelyčiau jį.

Nuvelyčiau pati save.

Nuo tos minties norisi verkti, bet ašaroti nebeturiu jėgų. Nebepamenu, kada paskutinį kartą valgiau ir gėriau. Liežuvis perdziūvęs it smėlis, šilto maisto prisiminimas man toks pat svetimas kaip kraštas, kuriame pakliuvau į nelaisvę.

Stengiuosi sutelkti mintis per kūną gniuždantį skausmą ir nuovargį.

Ką sakė kareivis?

„Karalius Eldas.“

„Aviano koridorius.“

„Kruviniausias mūsų per šimtą metų.“

Savo nuo skausmo apsvaigusiose mintyse matau žemėlapi, kuriame daugybė karalysčių. Nuolat besimainančių feodalinių žemių, valdomų nuolat besikeičiančių popierinių karaliūkščių. „Popieriniai karaliūkščiai.“ Taip juos visada vadina Elis – *vadino*. Jie valdo ne paskirti dievų, o pasiskyrę patys, rašalu ir plunksna; jų titulai tokie patys ploni kaip pergamentas, ant kurio jie užrašyti, vieno valdovo vardas nesunkiai išbraukiamas ir pakeičiamas kitu.

„Beveik neverti įsiminti“, – kartą suniurnėjo Elis, padėjęs rankas ant gausios ištiestų žemėlapių kolekcijos. „Kruvinos sienos keičiasi po kiekvieno rimtesnio mušio...“

Tyrinėjau tuos žemėlapius šimtus kartų, bet šią akimirką mano prisiminimai atrodo ploni it voratinklis, neįmanoma sutelkti minčių. Karalystės, suskilinėjusios it sudužusio skydo šukės, byra taip pat greitai, kaip sugebu dėlioti jas į vietas.

„Karvažija.“

„Istvudas.“

„Lordeilas.“

„Nitija.“

„Dimerija.“

„Ričas.“

Vardai blunka, raidės užrašęs rašalas liejasi. Neįskaitoma. Galiausiai beprasmiška. Mano dvasia grįš į dangų, kad ir kur sudegintų mano kūną. Menka paguoda, bet vis tiek laikausi jos įsikibusi.

Esu toli nuo namų, tiek tikrai žinau. Kad ir kur jie mane atsitempė, šis kraštas bergždžias. Ne tik šaltas – be gyvybės. Žemėje po kojomis nejaučiu jokio galios pulso, šioje pusmیری medžių giraitėje negirdžiu jokių senovinių kuždesių. O net jei girdėčiau... Visą dieną beviltiškai bėgusi – šunims minant ant

kulnų, pro ausis švilpiančią strėlę, degtę šviesai spaudžiant mane į kampą it laukinę žvėrį – esu tokia silpna, kad nesu tikra, ar jie man kuo nors padėtų.

Saulės šviesa negali išgelbėti merdinčios gėlės.

„Vis tiek nebesvarbu“, – tariau sau stipriau atsirėmusi į savo kartuvių medį. Sargybinio peilis raižo jo medgalį ritmingai it metronomas, skaičiuojantis iki mano egzekucijos likusias sekundes. „Niekas nebesvarbu, Rija. Ryte iš tavęs teliks krūvelė pelenų.“